

Utolsó évfolyam	
penz	ár
101.25	101.50
101.50	102.00
98.00	96.50
91.75	92.50
91.00	91.50
91.00	91.50
103.50	104.00
97.00	98.00
175.50	176.50
40.00	41.00
18.00	19.00
33.50	39.50
5.63	5.65
9.55	9.57
9.55	9.57
55.70	55.80
58.70	58.80
47.70	47.80
47.70	47.80
120.20	120.40
117.50	
361.00	
164.00	
360.00	
119.00	

gyomor-cseppek;

Dr. Rothschnek V. Gyógyászati Intézetében

Brady Károly.

Ház eladás.

darabos-utcai 993. sorszámú földi és új osztású földjével kedvező feltételek mellett eladható.

Szabó Antal, ügyvéd.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 ft. Negyed évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 ft. Egyes szám — 5 ft.

Előfizetési pénz minden közlemény: főpíacz, VECSEY-ház. földszint a szerkesztőségbe németülve küldendő.

Előfizethetni helyben:
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY KAROLY könyvkereskedésében és a szerkesztőségnél. Egyébtől a postabizaltok útján.

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASZATI HIRLAP.
A debreczen-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:

Négy hasábon petitorsórt 5 kr.
Nagyobb terjedelmű, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.

Bélyegdíj: minden beiktatásért külön 30 kr.

„Nyilt-tér”-en megjelenő közlemény minden petit sora 15 kr.

Négy- vagy bérmeatellendül beklldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyasintón kéziratok nem adatkuk vissza.

Gyásznüepély.

Az 1848/49-ki magyar önvédelmi harc 1849. okt. 6. Aradon kivégzett vértanui emlékére f. hó 6-án d. e. 9 órakor a r. c. egyházban gyászi-isteni tisztelet tartatik. Mely ünnepélyre mindenkit honfiai tisztelettel hiv meg

A debr. 1848/9. honvéd egylet.

Holnapra.

Debreczen, okt. 5.

(?) Gyász ünnepnapja lesz holnap ismét a magyar nemzetnek.

Újra megérkezik egy nap, a melyet nem lehet lefolyni hagyni úgy, hogy vissza ne idézzük emlékeit, melyek bár gyászok és könnyre érdemesek, de megfelekedni róla még sem lehet most és nem a jövőben.

A magyar nemzet történelmében nagyon sok gyászos emlékű nap van s ezek között az első helyen ott áll október 6-ika, a mely napon egy nagy tragoedia utolsó jelenete folyt le azokra nézve, kik hősei voltak egy oly küzdelemnek, melyet a szabadság a zsarnokság ellen, a fény az árny ellen folytatott.

A magyar szabadságharc 13 hőse 1849. október 6-án szenvedett vértanui halált az aradi vár alatt; ott fejezték be azt az életet, mely a hazáért élt, ott szünt meg a gyalázatos, a szégyenletes bitón azoknak a sziveknek dobogása, melynek

löktesében a haza iránti olthatlan szeretet nyilvánult; ott pirosítá be a föld fekete göröngyét a legnemesebb vér, mely oly keblekből omlott, hol oltárként állott az egyetlenn haza képe.

Tizenhárom tábornok keblében szünt meg e napon a szív dobogni, tizenhárom oly élet fátylaja lobbant utólsót, mely össze volt forrva a nemzet szabadság utáni vágyával, zsarnokság iránti gyűlöletével, a haza üdvével, a nemzet boldogságával.

Október 6-án lobbant utólszor lelköknek fénye, mikor büszkén, meg nem alázkodva mentek elvenni a dicstelen halált azok, kik százszor találkoztak vele a nyilt csatatéren, de ez az utolsó lobbanás évek végételen során átlengő fénynek marad meg, a mely fény világot derít arra a sötét kétségre, mely elborítja azoknak kebelét, kik nem tudnak hinni abban a jobb korban, melynek eljövételéről a költő régen énekelt.

A kard ketté törött, hisz a szabadságért volt az kivonva; a zászló sárba lett tiporva, — hisz a szabadságért volt az lobogtatva, — szabad hazának szabad polgárai által hangoztatott eszmék bitóra kerültek, azok, kik a kardot villogtatták, kik a zászlót vitték, kik az eszmének harcossai voltak, hóhér kezek között szenvedtek halált, vagy zsoldosok fegyvertűzétől tétettek némává örökké, — mert ez a sorsa ezredév óta az eszmének, mert ezt kívánja a történelem logikája; — szenvedni, Golgothára jutni előbb, ezzel előzni meg a feltámadást, az örök életet.

A magyar szabadságharc október 6-án martirhalalt szenvedett hőseinek emlékezete, keservvel tölti el szívét, minden igaz hazafikebelét, mert e napon, nem tagadhatja meg senkisé magát. Azoknak a kioltott életeknek utolsó sohaja, azoknak a kioltott véreknek minden csöppje megszólal e napon s ha szól, beszél nem a boszúról, nem a kétségbeesésről, de a megnyugvásról és a reménységről, — a reményről, mert ezt adja a tapasztalás, hiszen az az eszme, a melynek vértanui voltak, azok nem halnak meg soha, azokat nem járja a golyó, azok nem rohadnak el a bitó alatti gödörben, azok kitörnek a föld nehéz göröngyei alól is.

Párisban az elhalt lengyel szabadságharcz hamvai fölött egy emlékkövön egy jelmondatt hirdeti: hogy a száműzött halottak poraiból támadni fog az idők folyamata alatt boszuálló . . .

Mi nem kívánjuk, hogy a magyar szabadságharcz martirjainak hamvaiból a bosszu magvai csirázzanak ki; nem, ma már tovább vagyunk . . .

Elmegyünk holnap az istenházába; imát mondunk a nagy lelkék porsátorának csöndes nyugalmáért. Hangzani fog a zsolozsma ének, száll a tömjén füst fölfelé, az orgona hangjai utat keresnek a magasba s ezekkel együtt száll, száll magasra a nemzet millióinak óhaja egy jobb jövőre, midőn a szabadságért omlott vértapokból a szabadság virága diszlett föl.

A magyar nemzetnek van oka, van joga hinni e felvirágzásban . . . Menjete el holnap a gyászra-

vatalhoz; ejtsetek egy könyvet e vértanuk emlékezetére. — Az a könyv ékesen szóló tanubizonysága lesz, hogy az eszmék a melyekért ők haltak szenvedtek ma is nemcsak élnek, de olyanok, hogy vértanulenne érettek mindenki.

A kioltó könyv áldást hoz a porladók hamvaiba s megöntözi azt a földet, melyben a szabadság ország fog fölvirágozni . . .

Az örök világosság fényeskedni fog a nemzet vértanui emlékeinek s e fény előtt tanuljon a nemzet minden fia élni és meghalni tudni a — hazáért!

— Maramaros-Szigetről a következő táviratot közli a „Pesti Napló”. A pozsonyi zsidóüldözések hatása alatt itt is igen sajnálatra méltó tüntetések fordultak elő. Tegnap éjjel Fehéregyháza községben, mely Maramaros-Sziget mellett fekszik, a felbőszített parasztság a zsidókat megtámadta, házaikat feloldta a lakásokat és boltokat kirabolta. A fanatizált tömeg zuzott rombolt, pusztított mindent, a mi csak keze ügyébe került. A szatócaboltból az árukat az utcára hordták és összezúzták. A zsinagoga ajtóit és ablakait beverték. Az izgatottság rendkívül nagy. A zsidó lakosok Maramaros-Szigetre menekülnek.

— A zsidóüldözés. Maramarosban is kitört zavarokról tegnap érkezett hír a belügyminiszteriumhoz. A maramarosgyei főispán, ki Budapesten időzött, az említett hírek folytán még aznap este Maramarosba utazott.

— A vértanuk gyásznapiját ez idén is méltó kegyelettel fogja megünnepelni Arad városa. Dél előtt 10 órakor

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Danton és Marat.

(DUMAS SÁNDOR „Ingenus” ozimű történelmi regényéből.)

MÁSODIK RÉSZ.

IX. 32.

Obinsky herceg.

„És minő lecckéket adott ön?”

„Lecckéket mindenben, — hitemre mondom! és mintegy általános, universális vagyok, úgy a mint ön itt lát, ma például fogalmaztam, irtam és kiuyontam husz kötetet fizikai fölfedezéseket és én hiszem, hogy az emberi szellem minden egybevetését az erkölcsiség, a bölcsészet és a politika fölött kimerítettem.

„Az ördögöt! kiáltá Danton.

„Ugy van! mondá Marat oly hangon, mi ellenszót nem engedett meg. Én tehát lecckéket adtam mindenben, a latinból, a francziából, az angolból, a vegytanból, a fizikából, az orvostanból, a fűvészetből, a nélkül, hogy más apróságot számítanék.

„Jól van! Ön tehát, hogy lecckéket adjon, Lengyelországba utazott” — mondá Danton, — ki Marat bőbeszédűségét rövidíteni igyekezett.

„Én tehát elutaztam Lengyelországba. A nyelv nem nyugtalanított engemet; Lengyelországban mindenki beszélt latinul, és tudtam latinul mint Cicero.”

„Talált ön legalább tanulókat a Jagellok harcias országában?”

„Ajánlaim voltam Stanislaus magasabb hivatalnokainak.” Egyik ezek közül hat falu birtokosa, egy Obinski nevű Starost, kihez egy igen sürgős levelem volt. Vélletlenül Varsóban tartózkodott, midőn megérkeztem; siettem átadni a levelet neki, melyben ajánlva voltam. A lengyelek bárátságosak, társalgók és vendégszeretők; nemzeti büszkeségük testvérüknek tartja a francziákat. A herceg elolvasta a levelet, figyelmesen rám szegezve szemét, mintha phisikai becsméret akarta volna megítélni, aztán a bírálat és hallgatás után egy perc múlva, könnyedén intett fejével. — Ezen intés jótákarónak lázott előttem.

Magas termetű, őszhajú, fehér ábrázatu ember volt, átható szemekkel, csengő hanggal; nagyságára nézve egyenlő volt egy óriással; én öt láb magas valék, mert én egy hüvelykkel alig voltam valaha nagyobb, mint most vagyok; tekin télyt parancsolt ő már eleinte nekem!

„A herceg felhagyott végre álmodozásaival és mondá:

„Sok franczia van itt nálunk de mind katonák, és a király, mihelyt megérkeznek, siet őket vagy barátnejához a császárné őfelségéhez, vagy az ellenfeleikhez az ellenzékesekhez küldeni, kik Podoliában a polgárháborúra izgatnak . . . Ismeri ön ezen szakadások történetét?”

„Hitemre mondom hogy nem ismerem, — nem — és nyiltan bevallom tudatlanságomat.” — válaszolám kissé megaláztatva.

„A herceg igen gyönyörködött benne, hogy egy tudóst talált, ki nyiltan bevallotta, hogy valamit nem tud.

„Tehát, — mondá látható meglepődétséggel. — Tehát megvallja ön, hogy Soltik, Massalski, és a többi dühös catholikusk Schismáit nem ismeri?”

„Istenem! — nem! — Herceg ur” — válaszolám.

„Nem tesz semmit! annál jobb. Ön jó udvarmester lesz, és különösen annál tökéletesebb moralista, mert ön, politikai vagy vallási savanyu tésztát (kovászt) nem fog tanítási közé keverni. Egy növendék fogok önre bízni.”

„Gondolja el ön örömet, kedves Dantonom, különösen büszkeségemet, azon hogy egy növendék bizott reám, egy herceg a föld egyik nagyura, jószágainak korlátlan hatalmu ura, egy három faluból álló királyság valószínű örököse által. — Csaknem leterdeltem előtte, de a Starost felemlt.

„Egyetlenegy feltételhez kötöm pártfogómat — mondá a herceg.

„Szóljon — Fenséges ur!”

„Ön levelet hozott a királyhoz. Ön nem fogja látni a királyt.”

„Bámulattal néztem pártfogómra. Ő is észrevette bámulásomat.

„Ez igen természetes” — mondá ő — „önt ide adják nekem mint tudós, szerfelett tudós embert, s ha önt akarom, akkor egyedül magam, s nem mások részére akarom önt, tehát ne kötelezze le magát előre, fontolja meg. Mi kissé féltékenyek vagyunk, kiválólag mi Starostok. Akar ön

nálam élni, a növendékkel kit önnek felajánlok; akar ön 1000 forintot évenként az ön kintartási költségein kívül? . . .”

„Ez szép” — megjegyzé Danton.

„Pompás volt az!” — válaszolá Marat; „bele is egyeztem. A herceg azonnal magával vitt vagyis inkább bezárt engemet magával; e naptól kezdve — fájdalom — a házhöz tartoztam!”

Marat felsohajtott, mit Danton is észrevett.

„Feltudom fogni” — mondá; „micszerint ön rögtön megbánta, hogy beleegyezett; az ön növendéke talán egy nagy barbárverű vörös, iszákos és állatias fickó volt! egy moldvai medve kit rosszul nyalt fel az anyja, ki keveset hallgatott önre és önt sokszor is verte!”

„Ó! ön téved — viszonzá Marat.

„Akkor tehát egyike volt az olyan növendékeknek, minőket Juvenal vázol: Areadius Juvania.

„Egy tizenöt éves leány volt, szép, elvakító, szelleműs, derék, költői; egy tündér, egy angyal, egy istenség!”

„Ah! — mormogá Danton, közlelvén Marathoz, — „ez érdekes lesz! a rege kezdődik: Lucile szeretni fogja Potockyt”

„Ugye?” — mondá Marat kesertiséggel.

„Ugy látszik, — az érzelőg Saint-Préux és a szép Julie jutnak eszembe.

„Várjon csak! Várjon kedves barátom, különbet fog ön hallani mindezeknél!

„Az ördögöt! hát szerencsétlenség.

gyászme lesz a minoriták templomában, mely után a közönség kivonul a kivégzési helyre. Itt a tanítóképzési dalárda fog énekelni s Hets János a honvédegyelet előke néhány szóval meg fog emlékezni e napról, ezután pedig a rendező bizottság által felkért szónok Sümegi Kálmán fogja az emlékeztetést tartani.

A budapesti országos kiállítás.

Az albizottság, mely az 1885-ben tartandó orsz. kiállítás rendezése ügyében a kormány, az iparegyesületek és a főváros részéről jelentéstétel végett kiküldetett, mint értesültünk már elkészült munkálataival, melyet a szombaton tartandó nagygyűlés elé fog terjeszteni. A munkálat alapelvei ezek:

A kiállítás akkor fog leginkább céljának megfelelni, ha a közgazdasági tényezők közreműködése mellett a kormány veszi kezébe. A kiállítás 1885. tavaszán lenne megnyitandó s nem csak iparkiallítás, hanem gazdasági és művészeti kiállítás is lenne. Legyen továbbá országos, azaz csak belföldi cikkek jussanak közszemlére, s csak olyan cikkekben bocsátassék a külföld is, ha nem is versenyre, de szemlére, melyekre nézve iparunk még fejletlen.

A bizottság megpendíti az eszmét, hogy a keleti tartományok, melyek versenyétől iparunk és mezőgazdaságunk nem félhet, vonassanak be a kiállításba. A költségek a bizottság részletezése szerint 675,000 frtra rughának, míg a bevételek 570,000 frtra irányozták elő; a 125,000 frt hiányt pótolhatnák, hogy 75,000 frtot az állam, 50,000 frtot a főváros fedezze. Az állam 400,000 frt előleget is adna. A helyiségből 30,000 m² méter fedett s 16,000 m² méter félfedett lenne. A 75,000 frt, melyet az államnak kellene fedezni, 3 évre osztatnék föl akkép, hogy 1883., 1884. és 1885. években évenként a kiállítás céljaira 25,000 frt vétetnék fel az átmeneti kiadásokba.

A kiállítás rendezése és vezetése a kereskedelmi miniszterre bíztnék, kinek támogatására állandó bizottság nevezetnék, melyben az összes miniszteriumok, a főváros, az orsz. iparegyesület, a gazdasági egyesület, a kereskedelmi és iparkamara, a mérnökegyelet, a képzőművészeti társulat, az orsz. erdészeti és a geológiai egyletek lennének képviselve.

Vidéken kisebb bizottságok alakíthatnának, azonkívül a teljes siker végett 1885-ig partialis vidéki kiállítások rendeztetnének. A kiállításról törvény alkot-

gatnák s rendezésére a lépések már ebben az évben lennének megteendőek.

A Debreczen körüli községek.*

Balmaz-Ujváros.

Ha több volna, mint szép történelmi hypothesis, mit Révész Imre „Etel laka” című érdekes kis munkájában igyekszik bevitetni, akkor hajdan nevezetes hely volt e község határának egy része, mert szerinte itt volt Attila hun birodalmának székhelye. Csak hogy igen sok a versenyző e dicsőségért, longus est ordo idem potentium decus.

Hajdan „Balmaz”-nak nevezetett, s ennek — valószínűleg a tatárjáráskor történt — elpusztulása után az újabb megült hely kapta az Ujváros nevet. Mint Debreczenhez tartozó hely mindig azokat uralta, kik Debreczen birták. A 14. század elején Debreczen a Dózsza (Dowsa) család birta, mely a 15. század elején kihalt. Debreczen Zsigmond király birtokába jutott, ki azt ismét 1421-ben Brankovics György despotának adományozta, de ez tőle 1450-ben elvettette s Hunyady János lett Debreczen urává. Ő Máté és Balmaz pusztákat Kapitán Pálnak adományozta, de megtudván, hogy nevezett puszták mindig Debreczen városához tartoztak, adományozását 1452-ben visszavonta. Hunyady János halálával Debreczen s ezzel Ujváros is nevére Horogszegi Szilágyi Erzsébetre szállott. Mátyás király anyjának kérésére 1465-ben a Szabolcsmegyében fekvő „Wywarus”-nak, más néven „Balmaz”-nak évenként 3 vasártartás és minden csütörtökre betivásárt engedélyez. Szilágyi Erzsébet is adott ki egy szabadságait megerősítő okmányt 1473-ban, melyben különösen meg engedti, hogy a balmaz-ujvárosiak papok és más jámbor férfiak előtt végredeletet tehessenek. Mátyás király, édes anyjának elhunytával, Balmaz-Ujvárost törvénytelen fiának Corvin Jánosnak adta, ki 1493-ban megerősítette szabadságait. Ezen megerősítő okmányban Papa mint az ujvárosi „keresztények” bírja s Nagy Gergely és Virágh János mint ugyanazok esküdtszékei említetnek. Zeleméry Mihály 1499-ben panaszt emelt Corvin János azon tette ellen, hogy némely birtokát, mint a Hath-nevűhalom és Kajánhalom közötti mintegy két ezer holdnyi szántó- és kaszálóföldjét, úgy az Ethelaka, Fyzes és Maladon nevezeti pusztáit Ujvároshoz csatolta. Ezen időszakban Ujvárost Corvin Jánostól Magyar Benigának, Kinizsi Pálnéknak második férje Horváth Mark zalogba birta. A Hunyadiaknak Corvin János és két kiskora gyermeke kora elhunytával magvaszakadván, Ujváros Debreczennel II. Ulászló király kezére jutott, ki azt előbb Szakmáry György pécsi püspöknek, és aztán csakhamar Szapolyai Jánosnak ajándékozta. A mohácsi vész után Debreczen s így Ujváros urál is majd Mór Lászlót, majd megint Ártándy Pált találjuk, sőt ilyenek említik némelyek Serédy

* A „Hasdumegye leírása” című műből.

szem másra voltam szánva! A herceg után bemutatott, hozzá tevő:

„Cecilia, ime ezen tudós francia fog tégédet francia és angol nyelvekben és a tudományokban tanítani... egy évet fog itt tölteni, és egy év alatt mindent fogsz tudni, amit ő tud.”

„Oh! — mondá — én felfogom...”

„Láttam, hogy a herceg, nem tudatlanságból beszélt így és hogy ellenkezőleg igen éles szellemi tehetséggel bírt.”

„Hozzá tevő aztán:

„Ne csudálkozzék ön, kedves ur! ha mondok, hogy egy év alatt mindent fog tudni Cecilia, amit ön tud; én ismerem az ő hajlamait és emlékezőtehetségét; e leány oly szellemmel van megáldva, mellyel ön az önt nem hasonlíthatná össze. Csak tanítsa ön, megfogja látni, hogy miképen fog tanulni...”

„Meghajtam magamat.

„Fenség! — viszonzám tiszteletteljesen — Isten őrizzen, hogy Obinska herceg kisasszony előnye fölött kétkelne; de hogy mindezen dolgokat nekie megtaníthassam, anyagi időt kellene nekem engednem!”

„Jól van!” — szóla ő — „én egy esztendő határoztam önnek... Jól van tehát, Cecilia nem fogja önt elhagyni, vagyis inkább ön nem fogja Czecciliát ez évben elhagyni, ön tehát valósággal megfogja neki adni az időt azon összegért, melyet ön franciaországban hat év alatt minden növendéknek megfogna adni.

Ott a leányok megjelentek a társaságokban, elmennek az udvarhoz, — ismerem én azt — voltam Pániban: látogatást fogadnak maguknál naponta egy órát szentelnek szellemük mivelesére, a többi időt pedig hasznatlan hiúságra fordítják. Itt ellenben Obirka hercegné asszony naponta 12 órát fog tanulmányra fordítani.”

„Szabad-e — Fenséges ur — egy megjegyzést tennem?”

„Oh igen, tessék.”

„12 órát egy napon, tanulásra fordítani igen sok, és a Herceg kisasszony nem fogja azt kiállani.”

„Ah! — mondá mosolyogva a herceg, — mert szokása volt mindig mosolyogni. — „Csak nem kényszerít ön talán hogy — önt Lajos mestersegebe oktassam... Igen, önnek igaza van, — Doctor, — tizenkét óra, a legjobb agyvelőt is megsemmisítené, ha félbeszakadás s változás nélkül a tanulásra fordíthatnák; de miután ön itt a hercegnével minden reggel két óráig fog lovagolni, s aztán vele reggelizend, s miután önké bezárkóznak, hogy délig irjanak vagy a táblán számoljanak s miután déiben kocsiokba sétáltatnak — s csevegnek a kocsiiban ugy-e? mint az ebédnél, ha látogatást fogadunk, a vadászaton, az esteli mulatóságokon Czecciliánál jelen lesz ön és vele csevegni fog s miután végre önöt el nem hagyandja, nem csinálok tulzott számadást ha önnek 12 órai jó napi munkát adok.”

„A mint a herceg beszélt úgy tettem nekem, mintha egy álmodozó szellem szavait hallottam volna, — a mint ezen nevelési tervet megmagyarázta, úgy tettem mintha egy csodálatos képlet tárult

Gáspárt és Laszky Jeromost is. — 1536-ban enyingi Török Bálintnak adta Szapolyai János Debreczen s vele Ujvárost zalogba, és birták azt az ő elhalálózása (a török fogságban Konstantinápolyban) után János és Ferencz fiai és István unokája is. Török János — Bihar megyének 1552-diki összeírásakor (Bieleknél) az 1216 portájú (melyben minden bizonnyal Ujváros is befoglaltatik) Debreczen városnak birtokosul van feltüntetve. Török István Bocskay alatt nótázta. Ujváros befedghi Nyári István birtokába jutott, a mit igazol Báthory Gábornak követi számára adott utasításának következő pontja: „Az mi az Nyári István Ujváros nevi faluját illeti, stb.” 1610-dik évben.)

Török István ugyan még visszakapta Debreczen-t, de 1618-ban az ő elhalálózásával az erdélyi fejedelmek lettek annak birtokosai. Ujváros az erdélyi fejedelmek kezéből I. Lipót király hatalmába jutott s a királyi fiscus kezelte, míg nem a múlt század hetedik tizedébe a siklósi Andrassy családnak ajándékozottat mely családnak magvaszakadván, ugyancsak a múlt század végén I. Ferencz király Ujvárost semsei Semsey Endrének adományozta, és ezen család bírja azt napjainkban is.

A török időből két esztendő emlékezete fűződik Ujvároshoz, János Zsigmond 1566-ban Tokajt ostromolta. Midőn meghallotta, Szulejman Szigetvárnál meghalt, felhagyott az ostrommal s Erdélybe húzódott vissza seregével. A Szulejman parancsára Magyarországra betört tatársordák elárastván az ország felső részét, dultak, raboltak mindenfelé, s midőn ezeknek is értésére jutott a szultán halála, tömörkedni rablással és keresztény fogolylyal hazafelé igyekeztek. Ezeknek mintegy 15—20 ezernyi seregét támadta meg Debreczen és Ujváros között „a bősörményi nagy Gátnál János Zsigmond aig 8 ezernyi seregével s őket teljesen megvertén, igen sok keresztény rabnak adta szabadságát. A magyarok közül 200 vitéz esett el, kik között a nevezetesebbek: Pogány Menyhért és Horváth Mihály. — A törökökkel második összecsapás az előbbeni után 30 évvel történt. A mezőkeresztési csata után Báthory Zsigmond erdélyi fejedelmet Nádasdy Ferencz hazakísérte. Az ezen újból 300 lovasával hazatért a szolnoki törökök bégje ezer emberrel Debreczen és Ujváros (Ortelius szerint „Tegretz” és „Varacs”) között megtámadta, de vesztére; mert a vitéz magyar és lovagjai a törökökből hatszázat leaprítottak, 70-et foglyul ejtettek, és 30 lovat más egyéb jószágokkal és drágaságokkal zsákmányul ejtettek. Nádasdy vitézei közül 50 maradt a csataterén. — A török hódoltság idejében „Ujváros” Khailibég deffere (adóajstroma) szerint a szolnoki szandzsáksághoz tartozott.

A gépkezelők és fűtők tanfolyama.

A földmivelés, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium által a budapesti állami középiparodában a gépkezelők és fűtők számára rendezett máso-

dik tanfolyam f. évi november hó 1. napján fog megnyitást s hat hónapig tart. —

E tanfolyamon a stabil gőzkazánok és gőzgépek, továbbá a gőzmozgony (locomobil) és a cséplőgépek szerkesztése és kezelése fog taníttatni.

Tanulók felvételnek az önálló katosok, kovácsok, ezek segédei, továbbá a különböző gépgyárak munkásai, továbbá oklevees gazdák, valamint oly gazdák is, akik a természettani tudományból ismerettel bírnak, hogy a tanfolyamot kelendő sikerrel halgathatják, végre géptulajdonosok.

A beiratások az intézet helyiségében (VIII. ker. bodzafa utca 28. szám) október hó 1-5 napján kezdődtek s a tanfolyamában a köznapokon este 6 órától 7 óráig, a vasár- és ünneppokon pedig 8 órától 12-ig tartatnak.

Az előadások naponként este 7 órától 9-ig, a vasár és ünneppokon délelőtt 9 órától 12-ig tartatnak; az utolsó hónapban gyakorlati oktatás lesz működtetése mellett.

A felvételre jelentkező munkások nőkeiktől igazolványt tartoznak előmutatni arról, hogy jelenleg melyik szakban dolgoznak.

Bővebb felvilágosítást Hegedűs Károly urhoz, az állami középiparodának igazgatójához lehet fordulni.

UJDONSÁGOK.

* Hajdumegye főispánja Miskolc-ny Lajos, ki súlyos szembaja miatt tudvalevőleg, hivatalától már hosszabb idő óta távol lenni kénytelen, mint biztos forrásból értesültünk, főispáni állásáról tényleg lemondott. Utódját illetőleg sokféle versió kering; hogy ezek közül melyik bir alappal, tudni nem lehet, s éppen ezért tartózkodunk ezek felemlítésétől. A magunk részéről ezuttal csak annak adhatunk kifejezést, vajha ezen igen fontos állás a megyei élettel teljesen ismerős egyén által töltenék be.

* Gyászhir. Sajnálattal vettük a szomorú értesítést, hogy Balogh Imre törvényszerű bíró fia Gyula ügyvédjelölt 25 éves korában ma meghalt. Temetés szombaton délután lesz, Csapó utca 375 számú háztól.

* Ertesítés. Hosszas faradozásom s több év óta a vendéglő építése következtében szenvedett anyagi veszteségeim után, végre azon helyzetbe jutottam, hogy a n. é. közönségnek egy minden lehető kényelemmel berendezett szállodát és vendéglői helyiséget bocsáthatam rendelkezésére. S mint a tapasztalat mutatja is, semmi áldozatot nem kíméltem, csak hogy — mint eddig — úgy a vidéki, mint a helybeli t. közönségnek megelégedését kiérdemelem. Epen ez okból, nem mulasztatom el értesíteni a n. érdemi közönséget, hogy újonnan, s minden igényeknek megfelelő vendéglőm díszes kávéházban,

a bekvetkezendő szombaton este a remklődés melket fogok re Debreczen intelligensét ezemel — Az első thea — lebbi szombatos látogatást „Bika” vendéglős

* Az eszé lenség. Az eszé Heim vizsgáló bir a kik a szeptemb 10 perczkor meg lenség alkalmával tak, hogy czimük kel tudassák, mi szükségessé teszi

* Zenés ta királynak nevenat tisztelet volt rend templomban, mely közreműködött. Es laktanya udvarán karodóra a város fő mézetes, hogy na az utcai kíséret

* A polgár mint értesültünk, tart a kör helyisé

* Iparkiall lapunknak írják: kiállítás tervezett végrehajtó bizotts püspököt volt szer választási feliratot küldöttés nyújtott a védnökséget elfo ségeinek fedezésér nyozott. A püspök nagy lelkesedést s város iparos körét sietnek cikkek elő kor megnyitandó

* Iró és sz kodott több színész öt tárczacikk tárg „No, ennel ostobab ratunk nem is vala nész megjegyzése. likazott a skribler, mert — tégedet!

* A debrec melyek folyó hó 7 helybeli cs. k. 39. tünő nekarra fog küdni.

Emlékez

1882

Borus az ég. Sütet éjjel, Szíven s ajko Szevedélytye A hont hatal Vilagosnál; Kiszvendtek Kész az oltár

Az az oltár, Áldozának, Gyász oltára Bitőfűnek. Tizenhárom g Hal meg rajt Ki ezer vész Csak mosolyg

Ácsolja a ha A bitónak; Még ma öröm Mi lesz volna Azt hiszi, hog Leng a polcoz Lesz számadá El — kioltson

Egymás után Lép a fához, Szellemére ho Mindent áldoz Elveszti a haz Minek élne? Hol nehéz rab Börtön-éjbe

Tizenhárom ak Csonka erdő, Melynek tövén Mély harag n Emlékezet nef Nyilik ottan, Híjjal a honfi Tudja jobban

Emlékezzünk

(Folyt. köv.)

tanfolyam f. évi november hó 1-én
napján fog megnyitani s hat hónapig
tart.

E tanfolyamon a stabil gőzkazánok
gőzgépek, továbbá a gőzmozgonyok
mechanikailag és a cséplőgépek szerkesztés
kezelése fog taníttatni.

Tanulóik felvételnek az önálló la-
tosok, kovácsok, ezek segédei, továbbá
különböző gépgyárak munkásai, továbbá
leveles gazdák, valamint oly gazdák is,
kik a természettani tudományból annyi
merettel bírnak, hogy a tanfolyamot kellő
szerepléssel hallgathatják, végre géptulajdo-
sok.

A beiratások az intézet helyiségében
II. ker. bodzafa utca 28. szám) októ-
ber 1-én napján kezdődtek s e hó fo-
lyamában a köznapokon este 6 óráig, a
szombat- és ünnepnapokon pedig délelőtt
12-ig tartanak.

Az előadások naponként este 7 órá-
ig, a vasár- és ünnepnapokon déltől
9 óráig 12-ig tartanak; az utolsó
napokban gyakorlati oktatás lesz működő
gépek mellett.

A felvételre jelentkező munkások fo-
lyamán az igazolványt tartoznak előmutatni,
hogy jelenleg melyik szakban dol-
gálnak.

Bővebb felvilágosításért Hegedűs Ka-
rolyhoz, az állami középiparintó-
osztályhoz lehet fordulni.

UJDONSÁGOK.

* Hajdumegye főispánja Miskolc-
Lajos, ki súlyos szembaja miatt tud-
ományos hivatalától már hosszabb idő-
vel el volt vonulva, mint biztos for-
rás értesülünk, főispáni állásáról tény-
esen mondott. Utódját illetőleg sok-
féle beszéd kering; hogy ezek közül me-
lyik a valószínű, tudni nem lehet, s épen
tartozkodunk ezek felemelésétől. A
közvetlen értesítés csak annak adha-
tóságot engedélyez, vajha ezen igen fontos ál-
lományi élettel teljesen ismerős egyén
jelöltnek be.

* Gyászír. Sajnálattal vettük a
közértesítést, hogy Balogh Imre tör-
vényszéki bíró fia Gyula ügyvédjelölt
korában ma meghalt. Temetése
szombaton délután lesz. Csapó utca 375
számon.

* Ertesítés. Hosszas fáradozásaim
eredője a vendéglő építése követ-
ően szenvedett anyagi veszteségeim
végre azon helyzetbe jutottam, hogy
a közönségnek egy minden lehető-
séggel berendezett szállodát és ven-
dégfogadalmat bocsátottam rendelkezé-
sére, mint a tapasztalat mutatja is, sem-
mi okból nem kiméltém, csak hogy
— eddigéig — úgy a vidéki, mint a
városi közönségnek megelégedését ki-
elégítsem. Epen ez okból, nem mulaszt-
om el értesíteni a n. érdemi közönség-
et, hogy újonnan, s minden igényeknek
megfelelően díszes kávéházban,

el előttem, melyet a Haschisch ál-
lomásos veje elaludt beavatottait mu-
tatott. Oly sok gondolni valóm
szóval nem találtam szavakat a viszony-
okhoz.

En pedig oly nagy kedvet éreztem
a vállalkozásra, hogy kezeimet
nem szorítottam, nehogy helyem
beözöljön vagy oly arcvonaglás-
mely félrekerített volna. Azt
hogy a szomj!

Ami maga részéről, ezen pom-
pázás alatt nem szűnt meg reám nyu-
galmat szemmel tekinteni, és pedig
szorongással, mely még ma is, 17 év
elvével, mint valami titkos Dámon
m iránzott láthatatlan penge ke-
zében.

Ami magas egyenes tartás sűrű sárga-
szőrű, a kek szemű leányzó, keresztben
a karjait menteje alatt, és meg-
fogta meg ajkait, és nem láttam egye-
mint az ember egy soborral re-
szorított láthat. Miután nem emlékez-
tem a szobába lejtést láttam volna,
és se láttam hogy a nyájához ment
miután semmire mozgott rajta,
a szempillái se, azt hittem,
a emberi forma, melyet előttem
egy egyszer egyike azon védésen-
ket a lengyel nemes emberek,
on képekben vagy kandallóik
alatt kifüggesztettek mint ezt
rómaiak az ő Lareseikkel házi-
díszítették volt, s a kik a család
szülői őrei valának.

(Folyt. köv.)

a bekövetkezendő tél folyamán, minden
szombaton este a helybeli zenekarok köz-
reműködése mellett a tea-estélye-
ket fogok rendezni, — melyekre
Debreczen intelligens női és férfi köz-
önségét ezúnnal meghívni van szerencsém.
— Az első tea-estély már a legköze-
lebbi szombaton tartatik melyre szá-
mos látogatást kér Fehér Hermann a
„Bika“ vendéglőse.

* Az eszéki vasúti szerencsét-
lenség. Az eszéki törvényszék nevében
Heim vizsgáló bíró felszólítja mindazokat,
a kik a szeptember 23-ki délután 2 óra
10 perczkor megtörtént vasúti szerencsét-
lenség alkalmával a 101. sz. vonaton utaz-
tak, hogy czimüket az eszéki törvényszék-
kel tudassák, miután a vizsgálat esetleg
szükségessé teszi kihallgatásukat.

* Zenés takarodó. Ő felségének a
királynak nevenapja lévén tegnap, isteni
tisztelet volt rendezve a római katolikus
templomban, melyen a katonai zenekar is
közreműködött. Este a zenekar az egyik
laktanya udvarán játszott s 9 órakor a ta-
karodóra a város főbb utcáin működött. Ter-
mészetes, hogy nagy néptömeg vett részt
az utcai kíséretben.

* A polgári kör választmánya, a
mint értesülünk, szombaton este gyűlést
tart a kör helyiségében.

* Iparkiallítás Szatmáron. Mint
lapunknak írják: Szatmáron városi ipar-
kiallítás tervezetik, melynek védnökéül a
végrehajtó bizottság dr. Schlauch Lőrincz
püspököt volt szerencsés megnyerni. — A
választási feliratot f. hó 1-én egy tíz tagu
küldöttség nyújtotta által a püspöknek, ki
a védnökséget elfogadta, s a kiállítás költ-
ségeinek fedezésére ezer forintot adomá-
nyozott. A püspök e bőkezű adománya
nagy lelkesedést s buzgalmat idézett elő a
város iparos köreiben, s most vetélkedve
sietnek czikkeik előállításával a karácsony-
kor megnyitandó iparkiallításra.

* Iró és színész. Egy író panas-
kodott több színész előtt, hogy egy író társa
öt tárczacikk tárgyanak használta fel. —
„No, ennel ostobább tárgyat ugyan X. bar-
tunk nem is választottat,” volt egy szí-
nész megjegyzése. — Persze, persze rep-
likázott a skribler, — akkor még nem is-
mert — tégedet! —

* A debreczeni lóversenyeken.
melyek folyó hó 7. és 8-án tartanak, a
helybeli cs. k. 39. sz. gyalog seregred kitű-
nő zenekara fog a szünetek alatt mű-
ködni.

Emlékezés Aradra.
1882. okt. 6.
Borus az ég, csillagtalán
Sötét éjjele,
Szíven s ajkon átok fogan
Szenvedélyvel.
A hont halál dőfés érte
Világosnál;
Kiszvendtek ime érte,
Kész az oltár . . .

Az az oltár, hol a honért
Áldozának,
Gyász oltára hirtelen mért
Bitófának.
Tizenhárom generális
Hal meg rajta,
Ki ezer vész-, száz csatán is
Csak mosolyga . . .

Ácsolója a hatalom
A bitónak;
Még ma öröm napja vagyon,
Mi lesz holnap? !
Azt hiszi, hogy örök élet
Leng a polczon;
Lesz számadás, hogy sok mécses
El — kioltson . . .

Egymás után tizenhárom
Lép a fahoz,
Szelleme hogy dics várjon,
Mindent áldoz.
Elveszti a hazát, már
Minek élne?
Hol nehéz rab-láncz sulya vár
Börtön-éjbe . . .

Tizenhárom akasztófa
Csonka erdő,
Melynek tövén titkos szóra
Mély harag nő.
Emlékezet ne felejtse
Nyilik ottan,
Hogy a honfi ne felejtse, —
Tudja jobban . . .

Emlékezzünk kegyeleteit!

E szent helyre,
Hol annyi bús üdvöt nyert el
Ünnepelve,
Hős Damjanics hunytával lett.
Nagy az állam:
„Vigyázz fattyu (hóhér gyerek)
Fel ne borzold a szakállam!
(Debreczen.)

Párisi pökök.

A társadalmi bűnök, a nyomor és
inség a világvárosok nagy fényének és
pompájának szokott rikkolt árja lenni. Páris
ezzer és ezer megdöbbenő példával szolgál
e tekintetben. A szédelés sehol nagyobb
mértékben nem tűzi szemfényvesztő mester-
ségét, mint itt, hova tódulnak a szerencsét
próbálók, hol a hitegető remény annyi és
annyi szerencsétlennek új életet s jobb lét-
tet ígér. — A szerencse néha nem is ké-
sík, de hányszor újat vágja a becsületes
igyekezetnek a becsületes tüzekedés, mely-
nek szennyes hósei, mint pökök hálózák
be a szegény járatlan együgyűeket.

Ilyenmü tüzekedés folyik a cseléd-
szerzés körül, mely Párisban, képzeltető,
minő nagy méreket ölt. Nemrég a „Fi-
garo“ hozott egy kis cikket, melyben
megindítóan leplezi le ezen üzelmeket. Sok
tekintetben e raja a mi fővárosunkra is rá-
illik, hol a cselédszerzés szintén sok vis-
zálelőt törtenek.

Nem a közönséges cselédszerző-inté-
zetekről szöveg, mely „mindkét nembeli
eszeledeket“ szerez. Így kezdik cikket a
„Figaro“. Ez komoly vállalat. Az eljárás
nagyon egyszerű. Szükségünk van egy szá-
kácánra, vagy egy dajkára, egyszerűen a
tulajdonosnőhöz fordulunk — többnyire
hölgyek állanak a vállalat élén — ő be-
írja nevünket, és megmondja, hogy melyik
óránban küldi el a jelentkezőket. A kitűzött
időben megérkeznek a jelöltek; egyikkel
megalkuszunk, ezt a tulajdonosnőnek be-
jelentjük; ki felveszi konioriumát és a dol-
grendben van.

Képzelnem sem lehet egyszerűbb eljár-
ást. —

De a míg várakoznak, ne terheltes-
senek meghallgatni a cseléd urak társal-
gását. Az inas urak és szobaleány kisas-
zonyok ugyancsak „levetkőztetik“ gazdá-
ikat. Sehol sem bizonyul be jobban a köz-
mondás hogy: „Nincs nagy ember, komor-
nika előtt!“ Halgatózzék két okból. Elő-
ször: mert érdekes dolgokat tud meg. Más-
odsor: mert meghallgatja mily módon
fogják agyonpötykálni, ha elküldi egyik
szobaleányát.

Nem beszélék a szak-elhelyező inté-
zetekről sem, hol fódárszoknak, szabók-
nak stb. szereznek helyet.

De látták-e Páris külvárosainak pisz-
kos utcáin a sötét, piszkos és büdös ka-
pualjak alá sárga betűkkel odafestett czé-
gablákat, melyekre tarka papíron néhány
tuczt apró hirdetés van fölragasztva, hi-
hetetlen rossz helyesírással.

Keresetik egy „tidkár“ 1200 frank,
egy „darsalkotóé“ 180 frank, egy „pénz-
tárnog“ 3000 frank fizetéssel. Ezenkívül
keresnek fiatal embereket, kik „szütleiknél
lagnak.“

Kisérjék figyelemmel, hogy e kis pa-
pirok mindig ugyanazok. Sohasem változ-
tatják meg őket, bár a tábla tetején az
olvasható: „Napi kereslet.“ Néha két év
is beletelik, hogy a napi kereslet mindig
ugyanaz. Két éve, hogy ugyanegy tidkárt,
darsalkotót és pénztárnogot keresnek.

Ezt mindenki észreveheti. De a ke-
cségető kilátások odacsabitják a szegény
ördögöt, mint a horog végén viczkendőző
gilyesza az ostoba halat. Beléharagnak és
betérnek az igazgató ur irodájába.

Mert az igazgató urnak irodája van.
Miként vakitaná el klienseit e nélkül. Iro-
dája legalább három szobából áll. Ha csak
kettő, akkor ágát egy kopott függöny
mögé rejti. Bárhogy legyen is, előszoba
mindig van, hol megvárakoztatják a je-
lentkezőket mi ha nem történnek, a kli-
ensek nem bíznaknak a vállalat komolysá-
gában.

Ott ülnek egy gyalult löcán, mely
a fal körül húzódik végig. Mily különbség
a másik „cselédszerző-intézet“-től! Ott vi-
dámak kaczagók. A kis rózsaszínű főkötős
bonne ok, a vörösorru szakácsok, a vas-
tagnyaku kocsisok, kik gazdáik illatsze-
rével hintik be magukat, evődnek, élce-
lődnék egymás közt. Egyik másik sza-
kácáné, a piacról jöve, betér egy kissé
csevegni.

Emitt szó sem hangzik. Halkan sut-
ognak egy rövidke kis kérdést vagy la-
konikus feleletet. Szegény ördögök, kopott
ruhában, melyeknek fényes foljait tintával
feketítették be, a szerényen térdőn tartott
kalap fákó és zsíros a sok használatból,

— A kirottdzozt nadrág alatt gondosan
fénymázott cipő van, melyre Páris sára
egy, legfeljebb két pecsétet tudott ejteni,
roppant vigyázattal lépkedvén át a lyukas
talpakkal a hegyes köveken . . . A nyo-
mor a legborzasztóbb nyomor az, mely
szegényli magát s eltűnni igyekszik.

— Hát még a nők! . . . Borzasztó!
Mennyi munka, mennyi fáradságba került
ez öltönyök tisztaságát csinoságát meg-
őrizni. Mennyi dráma van e földött ruha
fodrai közt. A titkolt szegénységnek meny-
nyi könyöröl beszél e hasadt, foszlott toll,
melyet a gyertyánál tüzesített ollóval fod-
ritottak meg egy éjszakán, mikor nem
volt tűz, melynél megmelegíthették volna
fáradságtól és munkától elszibbadt uj-
jaikat.

Ezt a nyomoruságot aknázzák ki . . .
Ezer mód van rá.

Ezek az emberek nem mindig ilye-
nek voltak ám. Egyrésztük jó módban ér-
kezett ide e vidékről, engedve az „inté-
zet“ utazó ügynökei csábítgatásainak. Hoz-
tak magukkal egy kis pénzt, egy örökség,
eladott üzlet, vagy ház árának egy ré-
szét. Illuziókkal tele érkeztek meg. Csak
Párisban lehet vagyont szerezni! Jó he-
lyet fog kapni!

Meg is kapja a hivatalt rögtön, egy
készülékkel levő vállalatnál. És hogy az
öröm még nagyobb legyen, a vállalat elfo-
gadja pénzét óvadék gyanánt és tíz szá-
zaleköt fizet érte. Talán többet is.

Fájdalom nagyon mindennapi törté-
net, a mi utána következik.

Egy hónap múlva, midőn az elbo-
londított száma jól felszaporodott és el-
jönnek fizetéseket felvenni, az új vállalat
igazgatója szépen meg ugrik. — Ezt hiv-
ják műnyeiven óvadékszedelésnek.

Most embertünk itt áll, egy fillér pénz
nélkül. De illuziói megmaradtak. Hogyan,
hisz a középiskolákat elvégezte, dolgozott
a megyéknél érti a könyvvezetést, Hogy-
ne kapna alkalmazást? Visszatér az el-
helyező intézetbe.

„Pénztárnokot keresnek“. De uram
ehhez óvadék kell. „Egy titkárt.“ Erre
is óvadék kell. „Írnokokat.“ A helyeket
már mind elkapták. Ezek az igazgató
ur felcietei.

A szegény ember kétségbe van esve.
Ekkor veszik elő a második esetet. Az
igazgató ur megigazítja szemüvegét. Föl-
nyit egy iratesomót. — Haborzik. Végre
kivesz egy irást és suttogva így szól:

— Hallgasson reám barátom. Érdek-
lődom ön iránt. Egy magántitkári állás
van üresedésben egyik barátomnál. Adjon
három frankot és majd utbaigazítom.

— De hisz már fizettem öt frank be-
iratási díjat.

— Ugy van . . . beiratási díjat. Ezért
joga van minden megítéresedett helyre,
mely nyilván tartatik. De ez magánhely,
ennek semmi köze az ügynökséghez. Ezért
külön díjat kérnek. De különben . . . ha
nem tetszik . . .

És az igazgató ugytesz, mintha össze
akarna kötni az iratesomót.

A szegény ördög habozik. Három
frank nagy pénz. De milyen jó helyet
szalaszt el!

— Várjon uram. Hazafutok pénzéért.
Elrohan, utolsó ingét eladja és li-
hegye visszajő. Egy lepecsételt levelet ad
nak kezébe. A czimzett mindig jó messze
lakik.

Odasiet . . . Késő . . . A helyet el-
foglaltak. Milyen kar! Ilyen derék ember
bizonyára jól betöltötte volna. S milyen
kittűnő ajánlattal jött.

A jó ur, kinek magántitkárra volt
szüksége, vigasztalhatlan. S mikor a sze-
rencsétlen beteszi az ajtót maga után,
beteg nevére, éhező gyermekeire gondolva
a jó ur markába nevet. Egy követ fu ő
az „igazgató“, ural és megosztóznak a
három frankon.

S a mi a legcsodálatosabb, az, hogy
az igazgatók soha sem rendelkeznek egy
állomással sem. De azért a szerencsétlenek
odamennek és verejtékes fillérekkel össze-
hordanak egy vagyont, melylyel a gaz-
ficzkó néhány év múlva nyugalmoba vonul,
hogy jövedelmeiből éldegyeljen.

Debreczeni lóversenyek.

Pályabírák: Gr. Dégenfeld Imre,
Blaskovics Miklós, Gr. Zichy Ernő.
Intézők: Gr. Festetics Pál, Gr. Ká-
rolyi Gyula, Gr. Sztáray János, Blasko-
vics Miklós, Simonffy Imre, Kiss Lajos,
Kiss Sándor és Márton László urak.
Handicapper és teherre ügyelő: Dra-
vitzky Aurél ur.
Indító: Gr. Festetics Pál, Br. Or-
czy Elek.
Titkár: Engeszer József

A lovas urak kértnek, hogy az in-
duló ponton levő vagy már futó verseny-
lovak felé ne vágatassanak. — Kocsiknak
a pályatért környező árkon belől maradni
kutyákat a pályatérre vinni, az ültetvé-
nyeket rongálni, árkon keresztül törni,
valamint a kitűzött helyről letérni és gye-
pet gázolni tilos.

A pályatér egyszer körül 1 és fél
angol mtd. = 2499 Méter = (1272 bécsi öl.)

A bérkocsinak — hatóságilag meg-
szabott vitelbére a versenyterre oda és
vissza, várakozással 3 forint 50 kr.

A szünetek alatt a helybeli cs. k.
39. sz. gyalog seregred zenekara Hoek N.
János karnagy ur vezetése alatt fog
működni.

Második nap: Vasárnap október hó
8-án d. u. 2 1/2 órákor.

Társaskocsi jegyek a „Bika“ szál-
odában válthatók.

Első nap, Szombaton október 7-én.
Délután 2 1/2 órákor. — Fél óránként új
futás. —

I. Kétévesek versenye. 200 darab 10
frankos arany államdíj.

Minden beföldi 2 éves mén és kan-
cza számára. Távoltság 800 méter. Fut 9 ló.

II. Nagy Handicap 800 forint egyfeti díj.
Minden 10 számára. Távoltság 3600
méter. Fut 4 ló.

III. 200 darab 10 frankos arany államdíj.
Minden beföldi mén és kanca szá-
mára. Távoltság: 2400 méter. Fut 6 ló.

IV. Mezei gazdák (Földészek) versenye.
Futhatnak mezei gazdák saját oly
lovak, melyeket a bíróság elfogad. Távol-
ság a pálya köre nyereg nélkül. Nyere-
mény: az elsőnek 70 forint, a második-
nak 20 forint, a harmadiknak 10 forint.
Bejelentés félórával futás előtt.

Helyárak: Páholy egy napra 6 fit,
Páholy két napra 10 forint. Zártszék 1 fit.
Ülőhely 50 kr. Állóhely 20 kr. Lovas
jegy a körbe 2 fit. Beléptijegy a Tribüne
előtti térre: egy napra 3 fit, két napra
5 forint.

Jelvények (résztvényesek részére) kap-
batók: Márton László urnál, Sz. Anna utca
2266., versenynapokon pedig kint a tit-
kári szobában.

Másféle jegyek előre válthatók, ugy-
szintén versenysorozatok kaphatók: Szep-
essy és Kerekes urak kereskedésében;
a versenynapokon pedig kint a pénz-
tárnál.

Szabó József,
felelősszerkesztő s kiadótulajdonos.

Győri Róza divatárúsnő.

Van szerencsém tudatni, misze-
rint hat év óta fennállott női di-
vat üzletemet újonnan berendeztem,
kalapok, fejkötők, fejdíszek téli me-
leg fejkötők nők és gyermekek szá-
mára több mint 100 darab készen
van a legjobb izlés szerint, a leg-
jutányosabb árakat számítva. Min-
denféle ócskákat kijavított, melyekre
kérem a nagyrédmű közönség be-
cses pártfogását. Lakásom főpiacz
Nánási házánál, bent az udvarban
1711-dik sz. a. a „Bika“ vendéglő
mellett.

Győri Róza
divatárúsnő.

27

Alólirott, bevásárlási utjá-
ból hazaérkezve, tisztelettel
jelenti, hogy r a k t á r á t
mindenféle

ujdonságok,
különlegességek
és téli czikkekkal dusan fel-
szerelte.

Baum Miksa.

27

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései okt. 4.

Befizetés	Értékpapír	Utolsó árfolyam		Befizetés	Értékpapír	Utolsó árfolyam		Befizetés	Befizetés	Utolsó árfolyam	
		pénz	áru			pénz	áru			pénz	áru
Államadósságok.				d) Közlekedési vállalatok.							
	M. vasuti kölcsön 120 frt.	131.—	131.50	500	Alföld-fiumei vasut.	445.—	460.—	6%	Pesti magy. ker. bank.	101.25	101.50
	Magy. gömöri áll. zálogl. 5%	—	—	500	Déli vasut.	—	—	5%	" " " " "	101.50	102.—
	M. kel. vas. államköt. 5%	88.50	89.—	200	Északkeleti vasut.	163.—	164.—	7%	" Kisbirtokos. föld.-int.	—	—
	M. kel. v. áll.-k. ar. v. ez. "	106.50	107.—	500	Erdélyi vasut.	163.—	163.—	6%	" " " " "	—	—
	M. kir. nyer.-kölcs. 100 forint	115.50	119.—	160	Győr-sopron-ebenfurti vasut.	—	—				
	Magy. kir. nyer.-kölcs. 50 frt.	117.—	118.—	200	Kassa-oderbergi v.	147.—	148.—				
	Tiszai és szegedi kölcs. 4%	109.25	119.75	1600	Magyar-galicziai vasut.	159.—	160.—				
	1871. magyar államköt. 5%	—	—	300	Magyar nyugoti vasut.	166.—	167.—	200	5%	Alföld-fiumei vasut.	96.—
	1873. " " "	—	—	200	Oszt. államvasut.	313.50	314.50	200	5%	" " " " "	—
	Magy. aranyjádék-adóm.	118.60	118.90	200	Pécs-bacsi vasut.	218.—	219.—	200	5%	Battaszék-dömbv. zák. v.	91.75
	Földteherment. kötv. magyar	98.—	98.50	200	Budai hegypálya	—	—	300	5%	Dunagőzhajóz. társ.	—
	Földteherm. kötv. magy. zár.	95.—	96.—	200	Pesti közuti vasp.	428.—	431.—	100	5%	" " " " "	—
	" kötv. temesi	95.—	96.—	200				200	5%	Eszakkeleti vasut. " "	91.—
	" kötv. 1867. zár.	94.—	95.—	200				200	5%	M. nyugoti v 1874 ki b.	91.—
	" kötv. horvátországi	95.75	96.25					200	5%	I. erdélyi vasut v.	91.—
	" kötv. erdélyi	92.—	93.—					200	5%	Kassa-oderb (ezüst)	91.—
	M. orsz. jel. urb. váltás. kötv.	97.25	97.50	100				100	6%	B.-pesti lánczhid	103.50
	Szőlődézma váltás. kötv.	—	—	200				100	5%	Lloyd és tőzsde-épület	97.—
	M. k. kamatozó kincst. utal.	—	—	102							
	Pestvárosi kölcs. 1870-ből 6%	104.25	104.75								
Bankrészevények.				f) Különböző vállalatok.							
a) Bankok.				e) Takarékpénztárak.							
200	Altalános magy. mun. hitelint.	202.—	210.—	100	Országos központi	535.—	540.—				
200	Angol-osztrák bank	121.—	122.50	1000	Pesti hazai első	1650—	1700—				
100	Kisbirtok. földhitelintézete	—	—	200	Egyesült bpesti főv.	540.—	542.—				
80	M. általán. földh.-résztárs.	—	—	102	Pesti külvárosi	131.—	132.—				
100	M. ált. hitelbank	303.—	303.—								
140	Magyar jez. hitelbank	214.—	112.—	100	Alagut	110.—	111.—				
140	Magy. leszámítóló és pénzv.	407.50	108.—	150	"Franklin" társulat	148.—	150.—				
160	Osztrák hitelbank	309.60	309.80	400	Ganz-féle vasöntőde és gépgy.	650.—	653.—				
100	Osztr. magy. bank	825.—	828.—	50	Gschwind-féle szeszgyár	400.—	405.—				
600	Pesti magy. keresked. bank.	—	—	200	Gyapjamosó bizom. I. m.	—	—				
b) Biztosító-társaságok.				f) Különböző vállalatok.							
500	Első m. ált. b. tars.	3550—	3600—	200	Kereskedelmi épület.	545.—	555.—				
300	Pannonia viszontbiztos. társ.	1130—	1150—	200	Könyvnyomda "Atheneum"	529.—	532.—				
300	Unio viszontbizt. intézet.	—	—	100	"Pesti"	765.—	775.—				
c) Gőzmalomok.				Záloglevelek.							
500	Concordia malom	455.—	460.—	5 1/2 %	magy. földh. int. pap. é.	101.75	102.—				
500	Első budapesti malom	1050—	1075—	5 %	" " " "	100.—	100.25				
200	Erszébet malom av. jog. nélk.	169.—	170.—	4 1/2 %	" " " "	94.50	95.—				
500	Henger malom	515.—	525.—	5 %	" " " "	116.75	120.—				
160	Luiza malom	205.—	207.—	5 1/2 %	" " " "	101.25	101.50				
200	Molnárak és sütők malma	324.—	326.—	6 %	" " " "	—	—				
1000	Pannonia malom	950.—	950.—	5 1/2 %	" " " "	—	—				
300	Victoria malom	350.—	350.—	5 1/2 %	" " " "	—	—				

H I R D E T E S E K

KASZANYITZKY ENDRE
 e16bb
KUHINKA I. K.
 üveg, porcellán, petroleumlámpa és konyhaeszközök
 R A K T Á R A
 Debreczen, piacz-utca. 1000. sz. a.
 ajánlja a legújabb érkezeit mindennemű
petroleum lámpáit
 és ahhoz tartozó mindenféle kellékeket; ugyszinte
 üveg, porcellán és konyhaeszközökből nagy
 választékkal berendezett raktárát, gyári árák és pontos kiszol-
 gálat mellett.
 Illusztrált árjegyzékkel kívánatra bérmentve szolgállok.
 Tisztelettel,
Kaszanyitzky Endre.

Van szerencsém jelenteni, miszerint
ÖZV. HIRSCHL JULIA
 özég alatt fenállott divatüzletemet,
 férjhezmenetelen folytán
FENYVÉSSY BÉLÁNÉ
 özég alatt foly-
 tatom.
 (296)

FENYVÉSSY BÉLÁNÉ
 és
GYERMEK-KALAPOK
 a legszebb és legnagyobb
 választékban, női prémes sap-
 kák és kalapok, fejdíszek, főkötők,
 virágok, fátoly, rüche, párisi rizspor stb.
 Debreczen Káptalan utca 100. sz. a.
 Tanuló leányok felvételeknek.

Debreczen, 1882. Nyomatott Tiszai D. örökösai könyvnyomdájában. Piacz, Vecsey-ház.

1882. XIV

Helyben
 Egy évre 10
 Fél évre 5
 Előfizetési p
 főpiacz, VEC
 kesztőség
 Előfiz
 TELEGD I K
 KAROLY K
 szerkesztőség

A I
 * * * Az or
 szeűt. Igen fo
 koznak meg
 oldani? Nem!
 lésnek van egy
 korban folyton
 soha semmi fo
 got nem végez
 Ékes szónok
 hez szólók mon
 házban halom
 oivashatjuk a k
 dott beszédek
 valódi műreme
 Am mi has
 gok visszhang
 álmatlan éjszak
 csét a közöny
 domány, sziv. é
 geteltetik, ha a
 ves is egymaga
 Mondják so
 lyaságában van
 jak, hogy ma
 Thirteus dalát,
 a könyvéréség
 teti elő; mondja
 gyarlók elsatny
 vatalkodásba m
 A jelen kor em
 meg van az any
 minden nemes,
 vérsre, mint meg
 meg leszen vala
 embercin egy n
 a politikai és t
 goknak tevékeny
 tulajdonsága érv
 Tekintsük
 tekintsük társada
 lalunk-é csak eg
 hol a nemes t
 dálytalan köre

A „DEBRECZ
 Október
 A mennyi könny
 Hulljon ki lassan
 S elsirva miud,
 Siratni őket nice
 Nő! könnyeid pe
 Mint szertehulló
 S te férfisziv, zo
 Oivadj! Ne szégy
 Légy forrás, szir
 Hulljon ki mind,
 A mennyi könny

A hány fohászt s
 A legnemesebbet
 Mit a tusázó sziv
 Mikor szent bűja
 Fohász, a mélyek
 Értük szakadjon
 Istent, ha alszik,
 A vér s iszony re
 Vihar gyanánt zo
 E nap setét törté
 A hány fohászt s

A hány virágot k
 Még hervadatlant
 Ékiteni a halált v
 Jövel! hintsük sz
 Mosolygó, szép m
 Myrsból font k
 Oltarra fűzött fr
 Jer méltóbb helyr
 Kilencz bíró talap